

Η ΚΟΙΝΗ ΓΕΩΡΓΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΜΕΤΑ ΤΟ 2020: ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΑ ΟΦΕΛΗ ΚΑΙ ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΣΗ

ΤΙ ΘΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΙ Η ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΗ ΚΓΠ ΣΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΣΤΟ ΚΛΙΜΑ - ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

1. Στοχευμένη προσέγγιση, με βάση τις ανάγκες για την εκπλήρωση των περιβαλλοντικών και κλιματικών στόχων μέσω του συνόλου της ΚΓΠ, σε συνάρτηση με άλλες πολιτικές της ΕΕ

- Τρεις από τους εννέα στόχους της ΚΓΠ αφορούν το περιβάλλον και το κλίμα
- Αξιολόγηση των αναγκών, στόχευση και παρακολούθηση των επιδόσεων που θα καλύπτουν και τους δύο «πυλώνες» της ΚΓΠ (άμεσες ενισχύσεις προς τους γεωργούς και στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης) σε ένα ενιαίο σχέδιο ανά κράτος μέλος, για μεγαλύτερη συνοχή
- Νέα σύνδεση με άλλες νομοθετικές πράξεις της ΕΕ για το περιβάλλον και το κλίμα

2. Βελτιωμένο σύστημα επιβολής όρων και προϋποθέσεων («αιρεσιμότητα») που θα πρέπει να πληρούν οι γεωργοί που λαμβάνουν στρεμματικές ενισχύσεις και ενισχύσεις με βάση το ζωικό κεφάλαιο μέσω της ΚΓΠ

- Σχεδιασμός της εφαρμογής από τα κράτη μέλη με βάση τους συνολικούς στόχους της ΚΓΠ και αξιολόγηση των αναγκών σε εθνικό επίπεδο —με έγκριση από την Επιτροπή
- Μικρός αριθμός νέων προτύπων, ενίσχυση των υφιστάμενων προτύπων

3. Συμπληρωματική δέσμη (προαιρετικών) εργαλείων στη διάθεση των γεωργών προκειμένου να συντελέσουν στην επίτευξη των περιβαλλοντικών και κλιματικών στόχων της ΚΓΠ

- Νέα ροή χρηματοδότησης για το περιβάλλον και το κλίμα («οικολογικά προγράμματα») από τα κονδύλια των άμεσων ενισχύσεων της ΚΓΠ, υποχρεωτικά για τα κράτη μέλη (με τον σχεδιασμό να επαφίεται σε αυτά) και προαιρετικά για τους γεωργούς
- Συνέχιση της στήριξης πρακτικών διαχείρισης, επενδύσεων, ανάπτυξης γνώσεων, καινοτομίας και συνεργασίας, οι οποίες σχετίζονται με το περιβάλλον και το κλίμα, από το κονδύλιο της ΚΓΠ για τη γεωργική ανάπτυξη. Διατήρηση ενός ευρέος φάσματος δυνατοτήτων στήριξης, με επικέντρωση τουλάχιστον του 30 % των κονδυλίων της ΚΓΠ για τη γεωργική ανάπτυξη σε δραστηριότητες που έχουν την πιο άμεση αξία για το περιβάλλον και το κλίμα.

1. ΤΟ ΓΕΝΙΚΟΤΕΡΟ ΠΛΑΙΣΙΟ: «ΤΙ ΠΡΟΣΔΟΚΑ Η ΕΥΡΩΠΗ»

Με την πάροδο των ετών, η έμφαση της κοινής γεωργικής πολιτικής (ΚΓΠ) στη μέριμνα για το περιβάλλον και το κλίμα έχει αυξηθεί — με αρκετά θετικά αποτελέσματα. Μεταξύ άλλων, οι εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου από τον γεωργικό τομέα της ΕΕ μειώθηκαν κατά 21 % μεταξύ του 1990 και του 2014, οι γεωργοί περιόρισαν σημαντικά τη χρήση λιπασμάτων ενώ παράλληλα αυξήθηκαν οι αποδόσεις (μια θετική εξέλιξη για την ποιότητα των υδάτων) και βελτιώθηκε, από ορισμένες απόψεις, η προστασία των οικοτόπων άγριας ζωής.

Ωστόσο, το περιβάλλον εξακολουθεί να αντιμετωπίζει πολύ σημαντικές προκλήσεις. Η ΕΕ έχει δεσμευτεί να προβεί σε περαιτέρω μεγάλες περικοπές των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου. Οι βασικοί φυσικοί πόροι (το έδαφος, ο αέρας και τα ύδατα) εξακολουθούν να υφίστανται πιέσεις σε πολλές περιοχές και η εικόνα που σχηματίζεται με βάση τους δείκτες της βιοποικιλότητας των γεωργικών και δασικών εκτάσεων εξακολουθεί να μην είναι ρόδινη. Οι πολίτες της ΕΕ προσδοκούν η ΚΓΠ να συμβάλει ακόμη περισσότερο στην προστασία του περιβάλλοντος και του κλίματος. Όμως οι προσδοκίες τους όσον αφορά την ΚΓΠ δεν σταματούν εδώ. Τόσο οι γεωργοί όσο και οι εθνικές και περιφερειακές διοικήσεις διαμαρτύρονται για την πολυπλοκότητα που χαρακτηρίζει ορισμένες πτυχές της πολιτικής και έχουν ζητήσει ρητά την ελάφρυνση του εν λόγω φόρτου.

Την 1η Ιουνίου 2018 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή παρουσίασε προτάσεις σχετικά με το πώς θα πρέπει να λειτουργεί η ΚΓΠ μετά το 2020. Στις προτάσεις αυτές υπάρχει μια σαφής δέσμευση για «θέσπιση υψηλότερων στόχων» όσον αφορά το περιβάλλον και το κλίμα. Ταυτόχρονα, στο γενικότερο αυτό πλαίσιο επιδιώκεται, οπουδήποτε είναι δυνατόν, η απλούστευση. Στο παρόν έγγραφο συνοψίζονται οι βασικές πτυχές των τρόπων με τους οποίους η πρόταση της Επιτροπής επιχειρεί να επιτύχει τους εν λόγω στόχους.

2. Η ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ: ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΑΝΑΓΚΩΝ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΘΕΤΗΣΗ ΕΝΑΝΤΙ ΚΟΙΝΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΚΩΝ ΣΤΟΧΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΣΥΝΟΛΟ ΤΗΣ ΚΓΠ

2.1. Ποια είναι η κεντρική ιδέα;

Βάσει των προτάσεων της Επιτροπής, η βελτίωση της μέριμνας για το περιβάλλον και το κλίμα θα αποτελεί βασικό τμήμα των δραστηριοτήτων της ΚΓΠ.

Τρεις από τους εννέα «ειδικούς στόχους» της πολιτικής αφορούν το περιβάλλον και το κλίμα. Οι στόχοι αυτοί είναι οι εξής:

- συμβολή στον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής και στην προσαρμογή σε αυτήν, καθώς και στη βιώσιμη ενέργεια·
- προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης και της αποτελεσματικής διαχείρισης των φυσικών πόρων, όπως το νερό, το έδαφος και ο αέρας·
- συμβολή στην προστασία της βιοποικιλότητας, ενίσχυση των υπηρεσιών οικοσυστήματος και διατήρηση οικοτόπων και φυσικών τοπίων.

Για την αντιμετώπιση των συγκεκριμένων (αλλά και άλλων) στόχων της ΚΓΠ, κάθε κράτος μέλος καταρτίζει το «στρατηγικό σχέδιο της ΚΓΠ». Στο σχέδιό του, κάθε κράτος μέλος θα αναλύει **την κατάσταση στην επικράτειά του** όσον αφορά **τα πλεονεκτήματα, τις αδυναμίες, τις ευκαιρίες και τις απειλές (ΠΑΕΑ)** —καθώς και τις **σχετικές ανάγκες** του— από την άποψη των εν λόγω ειδικών στόχων. Θα ορίζει ποσοτικοποιημένους **στόχους** έναντι των ειδικών στόχων και θα σχεδιάζει «παρεμβάσεις» (**τύπους δράσης**) για την επίτευξή τους, στη βάση ενός καταλόγου σε επίπεδο ΕΕ. Η **Επιτροπή θα εγκρίνει το σχέδιο** όταν θα είναι πεπεισμένη για την ποιότητά του. Η πρόοδος που θα σημειώνεται κάθε χρόνο έναντι των στόχων θα **παρακολουθείται** και το σχέδιο θα **προσαρμόζεται** κατά περίπτωση. Για πρώτη φορά, η συνολική αυτή προσέγγιση **θα εφαρμόζεται και στους δύο «πυλώνες» της ΚΓΠ μαζί**: όχι μόνο στις ενισχύσεις ευρύτερης αγροτικής ανάπτυξης (πυλώνας II της ΚΓΠ) όπως επί του παρόντος¹, αλλά και στις άμεσες εισοδηματικές ενισχύσεις προς γεωργούς (σκέλος του πυλώνα I της ΚΓΠ), οι οποίες αντιπροσωπεύουν τη μερίδα του λέοντος της χρηματοδότησης της ΚΓΠ.

Η έμφαση στο πλαίσιο της διαδικασίας αυτής δίνεται, φυσικά, στους στόχους της ίδιας της ΚΓΠ. Ωστόσο, κάθε κράτος μέλος θα πρέπει να καταδεικνύει στο σχέδιό του τους τρόπους με τους οποίους, στο πλαίσιο της επιδίωξης των στόχων της ΚΓΠ, θα **συμβάλλει στην επίτευξη των στόχων διαφόρων νομοθετικών πράξεων της ΕΕ για το περιβάλλον και το κλίμα** (σχετικά με τη βιοποικιλότητα, την ποιότητα των υδάτων και του αέρα, τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου, την ενέργεια και τα φυτοφάρμακα). Επίσης, κάθε κράτος μέλος κατά την κατάρτιση του σχεδίου της ΚΓΠ θα λαμβάνει υπόψη την ανάλυση και τις συστάσεις για δράση που έχουν ήδη διατυπωθεί στο πλαίσιο των εν λόγω νομοθετικών πράξεων (για παράδειγμα, ανάλυση σχετικά με την ποιότητα των υδάτων στις λίμνες, τα ποτάμια και τα υπόγεια ύδατα). Οι αρμόδιες αρχές των κρατών μελών για το περιβάλλον και το κλίμα θα πρέπει να «εμπλέκονται ενεργά» στην προετοιμασία των περιβαλλοντικών και κλιματικών πτυχών των σχεδίων της ΚΓΠ.

Τέλος, σημαντικό συστατικό στοιχείο αυτού του πλαισίου θα είναι η ρητή υποχρέωση των κρατών μελών να **επιδεικνύουν με σαφή τρόπο μεγαλύτερη φιλοδοξία** από ό,τι σήμερα όσον αφορά τη μέριμνα για το περιβάλλον και το κλίμα.

2.2. Ποια θα είναι τα οφέλη για το περιβάλλον και το κλίμα;

Η προσέγγιση αυτή οποια βασίζεται σε στόχους, αξιολόγηση αναγκών και σχεδιασμό —που καλύπτει και τους δύο πυλώνες της ΚΓΠ — θα δίνει τη δυνατότητα στα κράτη μέλη να επιδιώκουν τους στόχους της ΚΓΠ για το περιβάλλον και το κλίμα με μια **πολύ πιο συνεκτική και στοχευμένη αντιμετώπιση** από ό,τι σήμερα. Η αντιμετώπιση αυτή θα είναι επίσης **πιο ευθυγραμμισμένη** με την ανάλυση και τους στόχους που προκύπτουν από τη **νομοθεσία της ΕΕ για το περιβάλλον και το κλίμα**.

2.3. Σε τι συνίσταται η απλούστευση;

Σε γενικές γραμμές, καθώς η προσέγγιση που περιγράφεται παραπάνω θα δίνει πολύ μεγαλύτερη έμφαση στην επίτευξη αποτελεσμάτων από ό,τι σήμερα, **ο αριθμός και ο βαθμός λεπτομέρειας των κανόνων που καθορίζονται για την ΚΓΠ**

¹ Οι τρέχοντες μηχανισμοί του πυλώνα II της ΚΓΠ, αν και δεν ταυτίζονται απόλυτα με την προσέγγιση που σκιαγραφείται εδώ, έχουν πολλά κοινά στοιχεία με αυτή.

στη νομοθεσία της ΕΕ θα περιοριστούν σημαντικά. Αυτή η μετατόπιση του κέντρου βάρους της ΚΓΠ θα δίνει περισσότερες ευκαιρίες στα κράτη μέλη να την εφαρμόζουν με τρόπους που είναι κατάλληλα προσαρμοσμένοι στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των αντίστοιχων γεωργικών τομέων και αγροτικών περιοχών τους.

3. Ο ΘΕΜΕΛΙΟΣ ΛΙΘΟΣ: ΑΙΡΕΣΙΜΟΤΗΤΑ

3.1. Ποια είναι η κεντρική ιδέα;

Η αιρεσιμότητα είναι ένα σύστημα που συνδέει τις **στρεμματικές ενισχύσεις και τις ενισχύσεις με βάση το ζωικό κεφάλαιο μέσω της ΚΓΠ** (στο πλαίσιο του πυλώνα I ή του πυλώνα II) με μια σειρά **υποχρεώσεων**. Όταν οι αποδέκτες αυτών των ενισχύσεων (κυρίως γεωργοί, αλλά ενίοτε και άλλοι διαχειριστές γης) δεν εκπληρώνουν τις υποχρεώσεις, το ύψος των ενισχύσεων μπορεί να μειώνεται.

Οι υποχρεώσεις αυτές προκύπτουν είτε από τη νομοθεσία για την ΚΓΠ (στην περίπτωση των «προτύπων για την καλή γεωργική και περιβαλλοντική κατάσταση» – ΚΓΠΚ) είτε από οδηγίες και κανονισμούς που δεν αφορούν ειδικά την ΚΓΠ (στην περίπτωση των «κανονιστικών απαιτήσεων διαχείρισης» – ΚΑΔ²). Όλα τα πρότυπα ΚΓΠΚ και κάποιες από τις ΚΑΔ έχουν περιβαλλοντικό χαρακτήρα, καθώς αφορούν την κλιματική αλλαγή, τα ύδατα, το έδαφος και τη βιοποικιλότητα/τα φυσικά τοπία.

Με το νέο σύστημα ουσιαστικά συγχωνεύονται και εξορθολογίζονται δύο στοιχεία της τρέχουσας ΚΓΠ —γνωστά ως «πολλαπλή συμμόρφωση» και «οικολογικός προσανατολισμός». Χάρη στα στοιχεία αυτά προκύπτουν ήδη οφέλη για το περιβάλλον και το κλίμα αλλά θεωρείται ότι έχουν περιθώρια βελτίωσης.

3.2. Ποια θα είναι τα οφέλη για το περιβάλλον και το κλίμα;

Το νέο σύστημα της αιρεσιμότητας θα βασίζεται στο περιεχόμενο και στα πλεονεκτήματα των συστημάτων πολλαπλής συμμόρφωσης και οικολογικού προσανατολισμού, επιφέροντας, ωστόσο, αρκετές βελτιώσεις.

Ουσιαστικά, όταν ένα κράτος μέλος εξηγεί τους τρόπους με τους οποίους σκοπεύει να εφαρμόσει την αιρεσιμότητα στην πράξη, στο μέλλον θα το πράττει στο πλαίσιο του οικείου σχεδίου της ΚΓΠ —αποσαφηνίζοντας τους τρόπους με τους οποίους η προσέγγιση που σχεδιάζει θα **συμβάλλει στην επίτευξη των περιβαλλοντικών (και άλλων) στόχων της ΚΓΠ**, σύμφωνα με την ανάλυση ΠΑΕΑ και την αξιολόγηση αναγκών του κράτους μέλους³.

Επιπλέον, δεδομένου ότι σκοπός της αιρεσιμότητας είναι η εξασφάλιση ενός ευρέος «θεμελιακού» επιπέδου περιβαλλοντικής μέριμνας, θα **καλύπτει όλους** όσοι λαμβάνουν στρεμματικές ενισχύσεις και ενισχύσεις με βάση το ζωικό κεφάλαιο μέσω της ΚΓΠ —καθώς και τις περισσότερες γεωργικές εκτάσεις της ΕΕ.

Επίσης, ορισμένες **υφιστάμενες υποχρεώσεις θα αναπροσαρμοστούν** με στόχο την εξασφάλιση μεγαλύτερων περιβαλλοντικών οφελών —όταν κάτι τέτοιο είναι απολύτως σκόπιμο. Για παράδειγμα, η υφιστάμενη απαίτηση για «διαφοροποίηση» καλλιεργειών (παρουσία περισσότερων από μία καλλιεργειών στις αρόσιμες εκτάσεις μιας γεωργικής εκμετάλλευσης οποιαδήποτε δεδομένη στιγμή) θα αναβαθμιστεί σε υποχρέωση «αμειψισποράς».

Τέλος, θα καθιερωθούν **νέα πρότυπα (ΚΓΠΚ) και σύνδεσμοι με σημαντικές οδηγίες (δηλ. ΚΑΔ)** —και πάλι, όταν κάτι τέτοιο είναι απολύτως σκόπιμο. Για παράδειγμα:

- θα απαιτείται κατάλληλη προστασία των υδροτόπων και τυρφώνων, δεδομένου ότι αποτελούν σημαντικές αποθήκες άνθρακα (ο οποίος, αν απελευθερωθεί στην ατμόσφαιρα, θα επιτείνει την κλιματική αλλαγή).
- θα τεθεί στη διάθεση των γεωργών εργαλείο για τη βιωσιμότητα των γεωργικών εκμεταλλεύσεων για τα θρεπτικά συστατικά, μέσω του οποίου θα τους παρέχονται χρήσιμες συστάσεις/ειδοποιήσεις σχετικά με τη χρήση θρεπτικών συστατικών στα αγροτεμάχιά τους, συντελώντας έτσι στη μείωση της απορροής θρεπτικών συστατικών και

² Ένα παράδειγμα οδηγίας που, ενώ δεν αφορά ειδικά την ΚΓΠ, προβλέπει ΚΑΔ είναι η οδηγία για τη νιτρορύπανση, η οποία συντελεί στη διασφάλιση της ποιότητας των υδάτων. Οι γεωργοί οφείλουν να τηρούν τις ΚΑΔ σε κάθε περίπτωση, αλλά μέσω της συμπερίληψής τους στο σύστημα της αιρεσιμότητας δημιουργείται σύνδεση με τις ενισχύσεις της ΚΓΠ.

³ Στη νομοθεσία για την ΚΓΠ θα καθορίζεται με μεγαλύτερη σαφήνεια —αν και με γενικούς όρους— ο κύριος σκοπός της κάθε υποχρέωσης στο πλαίσιο της αιρεσιμότητας, για τον καλύτερο προσανατολισμό των κρατών μελών όσον αφορά την εφαρμογή.

εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και, παράλληλα, συμβάλλοντας θετικά στην ποιότητα του εδάφους (επίσης, οι συστάσεις θα αποφέρουν οικονομικά οφέλη συντελώντας στην αποφυγή της υπερβολικής ή της ανεπαρκούς λίπανσης).

- στο πεδίο εφαρμογής της αιρεσιμότητας θα περιληφθούν στοιχεία δύο πολύ σημαντικών περιβαλλοντικών οδηγιών —της οδηγίας-πλαισίου για τα ύδατα και της οδηγίας για τη βιώσιμη χρήση των φυτοφαρμάκων.

3.3. Σε τι συνίσταται η απλούστευση;

Η αιρεσιμότητα, εν συγκρίσει με τα δύο υφιστάμενα συστήματα τα οποία πρόκειται να αντικαταστήσει, θα έχει ομοιότητες με τους μηχανισμούς της πολλαπλής συμμόρφωσης, αλλά θα είναι **σημαντικά απλούστερη από τον οικολογικό προσανατολισμό**.

Οι κανόνες της ΕΕ για τον οικολογικό προσανατολισμό είναι σχετικά εκτενείς, λεπτομερείς και περιοριστικοί — επειδή δεν περιέχουν μόνο το «πνεύμα» των τριών βασικών γεωργικών πρακτικών τις οποίες αφορούν⁴, αλλά και όλες τις λεπτομέρειες σχετικά με τους διαφορετικούς τρόπους με τους οποίους μπορούν να εφαρμόζονται ανάλογα με τις πολλές και ποικίλες ιδιαιτερότητες των κρατών μελών. Οι λεπτομέρειες αυτές περιλαμβάνουν καταλόγους επιλογών, εξαιρέσεων και αριθμητικών τιμών (π.χ. σε σχέση με τις εκτάσεις που θα καλύπτει μια συγκεκριμένη πρακτική). Η συγκεκριμένη προσέγγιση είχε σκοπό να εξισορροπήσει την ανάγκη για κοινά στοιχεία με την ανάγκη για έναν ορισμένο βαθμό ευελιξίας ως προς την εφαρμογή, αλλά, παρ' όλ' αυτά, δέχθηκε επικρίσεις καθώς θεωρήθηκε ανελαστική και πολύπλοκη.

Αντίθετα: εντός του συστήματος της αιρεσιμότητας, τα βασικά πρότυπα θα εφαρμόζονται, ομοίως, με διαφορετικό τρόπο υπό διαφορετικές συνθήκες, αλλά οι κανόνες της ΚΓΠ δεν θα ορίζουν με κάθε λεπτομέρεια τον τρόπο με τον οποίο θα γίνεται αυτό —**κάθε κράτος μέλος θα έχει πολύ μεγαλύτερο λόγο στη σχετική διαδικασία**. Έτσι θα έχει την ευκαιρία να **προσαρμόζει καλύτερα την εφαρμογή των προτύπων στις ιδιαίτερες συνθήκες των γεωργών του**. Όπως προαναφέρθηκε, η προσέγγιση που θα σχεδιάζει το εκάστοτε κράτος μέλος θα πρέπει να ανταποκρίνεται στην ανάλυση ΠΑΕΑ και την αξιολόγηση αναγκών του και, κατ' αυτόν τον τρόπο, οι κανόνες που θα προκύπτουν σε εθνικό/περιφερειακό επίπεδο αναμένεται να είναι πιο αποδεκτοί από εκείνους τους οποίους επηρεάζουν.

Στην περίπτωση των προτύπων ΚΓΠΚ, οι κανόνες σε επίπεδο ΕΕ θα εκθέτουν την ουσία του κάθε προτύπου εν συντομία — χωρίς καταλόγους επιλογών, εξαιρέσεων κ.λπ. και τα κράτη μέλη θα αποφασίζουν τις λεπτομέρειες της εφαρμογής, εκθέτοντας τουλάχιστον κάποιες από αυτές στο οικείο σχέδιο της ΚΓΠ.

Κατ' αρχήν, κάθε πρότυπο ΚΓΠΚ θα έχει εφαρμογή σε κάθε γεωργό τον οποίο αφορά (το πρότυπο για την αμειψισπορά δεν θα έχει εφαρμογή όπως είναι φυσικό σε γεωργούς χωρίς καλλιέργειες κ.λπ.). Ωστόσο, **τα κράτη μέλη μπορούν να εφαρμόζουν το κάθε πρότυπο με διαφορετικό τρόπο στις διάφορες περιφέρειες** —ανάλογα με το έδαφος, το κλίμα, τη χρήση γης, τις γεωργικές δομές κ.λπ. Τα κράτη μέλη μπορούν επίσης να θεσπίζουν πρόσθετα πρότυπα για την επίτευξη των στόχων της ΕΕ.

Στις περισσότερες περιπτώσεις **ΚΑΔ**, τα κράτη μέλη έχουν ήδη ασκήσει το δικαίωμα επιλογής κατά τον προσδιορισμό του περιεχομένου των προτύπων, δηλ. όταν αποφάσισαν πώς θα εφαρμόσουν την εν λόγω νομοθεσία ενώ δεν αφορά ειδικά την ΚΓΠ.

---

⁴ Διαφοροποίηση καλλιεργειών, διατήρηση των μόνιμων βοσκοτόπων, και διατήρηση των «περιοχών οικολογικής εστίασης», δηλ. περιοχών που είναι κατάλληλες για την άγρια ζωή.

Θα υπάρξει συνολικότερη διοικητική απλούστευση για τον λόγο ότι **δύο χωριστά συστήματα κανόνων** (για την πολλαπλή συμμόρφωση και τον οικολογικό προσανατολισμό) —με τις δικές τους διακριτές διατάξεις για μηχανισμούς ελέγχου, κυρώσεις κ.λπ.— θα **αντικατασταθούν από ένα** (για την αιρεσιμότητα).

Τέλος, οι ενισχυμένες γεωργικές συμβουλευτικές υπηρεσίες, στις οποίες δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στην πρόταση της Επιτροπής, θα βοηθούν τους γεωργούς να τηρούν τους κανόνες με αποδοτικό τρόπο.

4. ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

4.1. Ποια είναι η κεντρική ιδέα;

Τα οικολογικά προγράμματα είναι **καθεστώς ενισχύσεων για τη μέριμνα για το περιβάλλον και το κλίμα** η χρηματοδότηση των οποίων θα προέρχεται από τα κονδύλια των άμεσων ενισχύσεων των κρατών μελών (στον πυλώνα I της ΚΓΠ). Τα κράτη μέλη θα πρέπει να προτείνουν ένα ή περισσότερα οικολογικά προγράμματα (μπορούν μάλιστα να εφαρμόζουν αρκετά τέτοια προγράμματα), αλλά οι γεωργοί θα είναι ελεύθεροι να επιλέγουν εάν θα συμμετάσχουν ή όχι σε αυτά.

Τα κράτη μέλη θα αποφασίζουν το περιεχόμενο των οικολογικών προγραμμάτων τους, καθώς και το πόσα χρήματα θα δαπανούν για αυτά. Οι απαιτήσεις που θα ορίζονται σε ένα δεδομένο καθεστώς πρέπει να υπερβαίνουν εκείνες της αιρεσιμότητας, και τα καθεστώς δεν πρέπει να χορηγούν ενισχύσεις για δεσμεύσεις γεωργών για τις οποίες χορηγούνται ενισχύσεις από άλλα εργαλεία της ΚΓΠ.

Ακόμη και αν τα οικολογικά προγράμματα έχουν κοινά χαρακτηριστικά με τη στήριξη για «γεωργο-περιβαλλοντικο-κλιματικές δεσμεύσεις» που διατίθεται μέσω του πυλώνα II της ΚΓΠ (βλ. τμήμα 5, κατωτέρω), υπάρχουν **σημαντικές διαφορές** μεταξύ τους, οι οποίες συνοψίζονται στη σελίδα 12. Ειδικότερα, τα οικολογικά προγράμματα παρέχουν τη δυνατότητα χορήγησης άμεσων ενισχύσεων ως **κίνητρο** για γεωργούς που υιοθετούν πρακτικές που είναι επωφελείς για το περιβάλλον και το κλίμα (οι οποίες υπερβαίνουν τις δαπάνες και τα διαφυγόντα εισοδήματα που προκύπτουν λόγω της υιοθέτησης των πρακτικών αυτών)⁵.

4.2. Ποια θα είναι τα οφέλη για το περιβάλλον και το κλίμα;

Τα οικολογικά προγράμματα προσφέρουν μια **νέα δυνατότητα για διάθεση μέρους των κονδυλίων των άμεσων ενισχύσεων στη μέριμνα για το περιβάλλον και το κλίμα**, κι έτσι υποστηρίζουν τη μετάβαση προς μια πιο βιώσιμη γεωργία. Το γεγονός ότι τα προγράμματα μπορεί να αφορούν ετήσιες («ένα έτος τη φορά») αντί για πολυετείς δεσμεύσεις μπορεί να τα καθιστά ιδιαίτερα ελκυστικά στους γεωργούς, όπως και η δυνατότητα ο καθορισμός των προμηθοδοτήσεων να μην γίνεται κατ' ανάγκη με βάση τις πρόσθετες δαπάνες και τις απώλειες εισοδήματος που προκύπτουν από τις εν λόγω δεσμεύσεις. Καθώς τα κράτη μέλη θα μπορούν ελεύθερα να καταρτίζουν το περιεχόμενο και τον προϋπολογισμό των προγραμμάτων (στο πλαίσιο του οικείου σχεδίου της ΚΓΠ), μπορούν να φροντίζουν ώστε τα προγράμματα να ανταποκρίνονται επακριβώς στις ανάγκες των γεωργών και της επικράτειάς τους και να συμπληρώνουν τα άλλα περιβαλλοντικά στοιχεία της ΚΓΠ (αιρεσιμότητα και στήριξη του πυλώνα II).

Στη βάση αυτή, τα κράτη μέλη μπορούν να κάνουν **αρκετά διαφορετικές επιλογές**. Κάποιο κράτος μέλος μπορεί να εφαρμόζει οικολογικά προγράμματα με ευρύ χαρακτήρα, συμπληρώνοντάς τα με πιο στοχευμένα προγράμματα στο πλαίσιο του πυλώνα II της ΚΓΠ. Μάλιστα, εάν το κράτος μέλος το επιθυμεί, το οικολογικό πρόγραμμα θα μπορούσε να λειτουργεί ακόμη κι ως «καθεστώς εισόδου» στο οποίο οι γεωργοί πρέπει να συμμετάσχουν προκειμένου να αποκτήσουν πρόσβαση στην πιο στοχευμένη στήριξη του πυλώνα II. Κάποιο άλλο κράτος μέλος μπορεί να θεσπίσει πιο φιλόδοξα από περιβαλλοντικής άποψης και πιο στοχευμένα οικολογικά προγράμματα. Σε κάθε περίπτωση, κάθε κράτος μέλος θα πρέπει να αιτιολογεί αυτές τις επιλογές στο οικείο σχέδιο της ΚΓΠ ως προς τους στόχους της ΚΓΠ για το περιβάλλον και το κλίμα.

4.3. Σε τι συνίσταται η απλούστευση;

Τα οικολογικά προγράμματα μπορούν να θεωρηθούν ως «ένα ακόμη επίπεδο» ενισχύσεων για το περιβάλλον και το κλίμα. Ωστόσο, καθώς τα κράτη μέλη θα αποφασίζουν σε ποιον βαθμό θα τα χρησιμοποιούν και θα τα σχεδιάζουν σύμφωνα με τις ανάγκες τους, αλλά και λαμβανομένων υπόψη των δυνητικά μεγάλων περιβαλλοντικών οφελών που μπορούν να αποφέρουν, **τα οικολογικά προγράμματα δεν θα συνεπάγονται κατ' ανάγκη σημαντική διοικητική επιβάρυνση για τις εθνικές και περιφερειακές αρχές**.

⁵ Όλα τα οικολογικά προγράμματα θα πρέπει να τηρούν τους κανόνες της στήριξης για τη γεωργία με τη μικρότερη στρέβλωση του εμπορίου («πράσινο κουτί»), όπως συμφωνήθηκε με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Εμπορίου. Στη βάση αυτή, στις περιπτώσεις που οι ενισχύσεις στο πλαίσιο οικολογικών προγραμμάτων **δεν** περιορίζονται στις πρόσθετες δαπάνες και τις απώλειες εισοδήματος που προκύπτουν από τις εν λόγω πρακτικές, θα πρέπει να λογίζονται ως «αποσυνδεδεμένη εισοδηματική στήριξη». Στις περιπτώσεις αυτές, απαγορεύεται να εξαρτώνται οι ενισχύσεις από απαίτηση παραγωγής —ή από τύπο ή ποσότητα παραγωγής— παρά μόνο σε σχέση με «περίοδο αναφοράς» στο παρελθόν.

Επίσης, δεν αναμένεται να περιπλέξουν την καθημερινή δραστηριότητα των γεωργών, εφόσον είναι καλά μελετημένα, ιδίως δεδομένου ότι οι δεσμεύσεις για τους γεωργούς στο πλαίσιο των οικολογικών προγραμμάτων ουσιαστικά θα είναι ετήσιες και όχι πολυετείς. Έτσι, ένας γεωργός θα μπορεί να συμμετάσχει σε ένα οικολογικό πρόγραμμα σε «δοκιμαστική βάση», σταθμίζοντας τα υπέρ και τα κατά για ένα έτος ή και περισσότερο, και μετά να αποφασίζει εάν θα συνεχίσει να συμμετέχει στο πρόγραμμα.

5. ΣΤΗΡΙΞΗ ΓΙΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ: ΠΤΥΧΕΣ ΠΟΥ ΣΧΕΤΙΖΟΝΤΑΙ ΜΕ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΤΟ ΚΛΙΜΑ

5.1. Ποια είναι η κεντρική ιδέα;

Ο «δεύτερος πυλώνας» της ΚΓΠ —στήριξη για αγροτική ανάπτυξη— θα συνεχίσει να προσφέρει **ευρύ φάσμα εργαλείων**, τα οποία μπορούν να αποφέρουν οφέλη για το περιβάλλον και το κλίμα.

Κάποια από αυτά θα εξακολουθήσουν να έχουν τη μορφή των **ανά εκτάριο (ή ενίοτε ανά ζώο) ενισχύσεων σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις**. Μια σημαντική κατηγορία είναι οι ενισχύσεις για **περιβαλλοντικές, κλιματικές και άλλες δεσμεύσεις διαχείρισης** —στις οποίες συγκαταλέγονται οι δεσμεύσεις που σήμερα είναι γνωστές ως «**γεωργο-περιβαλλοντικο-κλιματικές δεσμεύσεις**» (και για τη μετατροπή στη βιολογική γεωργία ή τη διατήρησή της). Οι ενισχύσεις αυτές αποζημιώνουν γεωργούς και άλλους διαχειριστές γης που αναλαμβάνουν σε εθελοντική βάση τη δέσμευση για αρκετά χρόνια κάθε φορά να εφαρμόζουν πρακτικές (που αποφασίζονται από το κράτος μέλος) οι οποίες είναι επωφελείς για το περιβάλλον και το κλίμα. Άλλοι τύποι ενισχύσεων ανά εκτάριο συντελούν στη διατήρηση της γεωργίας σε περιοχές στις οποίες η γεωργική δραστηριότητα αντιμετωπίζει ιδιαίτερες δυσχέρειες, είτε λόγω φυσικών περιορισμών (π.χ. σε ορεινές περιοχές) είτε ως αποτέλεσμα συγκεκριμένων κανόνων (π.χ. στο δίκτυο Natura 2000 που καλύπτει περιοχές σημαντικές για την άγρια ζωή).

Πολλοί άλλοι τύποι ενισχύσεων θα εξακολουθήσουν να προσφέρονται μέσω του πυλώνα II της ΚΓΠ, ο οποίος μπορεί να στηρίζει τη μέριμνα για το περιβάλλον και το κλίμα. Οι εν λόγω τύποι ενισχύσεων περιλαμβάνουν στήριξη για: ανάπτυξη γνώσεων (π.χ. για παροχή εξατομικευμένων συμβουλών σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις σχετικά με τον περιορισμό των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου), επενδύσεις (π.χ. σε εξοπλισμό που είναι πιο αποδοτικός από την άποψη της κατανάλωσης νερού και ενέργειας), καινοτομία (π.χ. έργα για την προσαρμογή τεχνικών γεωργίας ακριβείας σε περιοχές στις οποίες δεν εφαρμόζεται επί του παρόντος), και συνεργασία (π.χ. για την από κοινού διάθεση αποβλήτων από γεωργικές εκμεταλλεύσεις για τη βιώσιμη παραγωγή ενέργειας). Πολλές από τις δυνατότητες αυτές θα παραμείνουν στη διάθεση όχι μόνο των γεωργών αλλά και του δασοκομικού τομέα και άλλων αγροτικών επιχειρήσεων, καθώς και των τοπικών κοινοτήτων και συνεταιρισμών. Η πρόταση της Επιτροπής περιλαμβάνει στοιχεία που δεν θα επιτρέπουν τη στήριξη επενδύσεων που μπορεί να μην είναι περιβαλλοντικά βιώσιμες.

5.2. Ποια θα είναι τα οφέλη για το περιβάλλον και το κλίμα;

Όπως προκύπτει ξεκάθαρα από τις περιγραφές που παρατίθενται παραπάνω, πολλά από τα εργαλεία του δεύτερου πυλώνα της ΚΓΠ θα εξακολουθήσουν να είναι ιδιαίτερος πρόσφορα για το περιβάλλον και το κλίμα. Ιδιαίτερη προσοχή αξίζει να δοθεί σε τρεις αλλαγές στη συνολική προσέγγιση.

Πρώτον, επειδή ο σχεδιασμός της χρήσης των εργαλείων τόσο του πυλώνα I όσο και του πυλώνα II από κάθε κράτος μέλος θα γίνεται μαζί, στο οικείο σχέδιο της ΚΓΠ —ενώ σήμερα οι δύο πυλώνες λειτουργούν χωριστά μέσω διακριτών και πολύ διαφορετικών διαδικασιών—, θα είναι **ευκολότερο για τα κράτη μέλη να χρησιμοποιούν όλους τους τύπους στήριξης της ΚΓΠ μαζί με πιο συνεκτικό τρόπο**, μεταξύ άλλων και προς όφελος του περιβάλλοντος και του κλίματος. Η ενσωμάτωση των «οικολογικών προγραμμάτων» στον πυλώνα I προσφέρει στα κράτη μέλη την ευκαιρία, εάν το επιθυμούν, να μετατοπίσουν το κέντρο βάρους της χρηματοδότησης που χορηγούν μέσω του πυλώνα II —ενδεχομένως, μάλιστα, σε πιο φιλόδοξα από περιβαλλοντικής άποψης και πιο στοχευμένα καθεστώτα.

Δεύτερον, η **απαίτηση για ελάχιστα επίπεδα δαπανών για το περιβάλλον και το κλίμα στο πλαίσιο του πυλώνα II της ΚΓΠ θα τροποποιηθεί**. Στο οικείο σχέδιο της ΚΓΠ, τα κράτη μέλη διατηρούν την υποχρέωση να διαθέτουν τουλάχιστον το 30 % της χρηματοδότησης της ΕΕ που χορηγούν μέσω του πυλώνα II υπέρ του περιβάλλοντος και του κλίματος. Στο μέλλον, ωστόσο, το ποσοστό αυτό θα αφορά αποκλειστικά και μόνο σχεδιαζόμενη στήριξη που αποβλέπει άμεσα σε περιβαλλοντικά οφέλη και δεν θα καλύπτει αποζημιώσεις για γεωργική δραστηριότητα σε περιοχές με φυσικά μειονεκτήματα, καθώς η σύνδεση της εν λόγω στήριξης με περιβαλλοντικά οφέλη δεν είναι εξίσου άμεσα.

Τρίτον, στο μέλλον τα κράτη μέλη θα μπορούν να **μεταβιβάσουν επιπλέον κονδύλια** από τον πυλώνα I στον πυλώνα II για περιβαλλοντικούς σκοπούς, εάν το επιθυμούν: πέραν του βασικού 15 % που μπορεί να διατίθεται σε οποιονδήποτε τύπο

στήριξης του πυλώνα II, θα υπάρχει η δυνατότητα και ενός επιπλέον 15 %, το οποίο θα πρέπει να διατίθεται αποκλειστικά σε περιβαλλοντικούς και κλιματικούς στόχους.

5.3. Σε τι συνίσταται η απλούστευση;

Η διαδικασία της επίτευξης στόχων μέσω της κατάρτισης και υλοποίησης σχεδίων —στο πλαίσιο της οποίας τα κράτη μέλη διενεργούν αρχική ανάλυση, θέτουν στόχους και επιλέγουν τύπους στήριξης μέσω της οποίας θα επιτυγχάνονται οι στόχοι— ουσιαστικά αποτελεί ήδη τη μέθοδο υλοποίησης του πυλώνα II της ΚΓΠ. Από την άποψη αυτή, θα αλλάξουν λιγότερα για τον πυλώνα II από ό,τι για τον πυλώνα I.

Στην περίπτωση του πυλώνα II, η απλούστευση θα προκύψει από το γεγονός ότι **οι κανόνες σε επίπεδο ΕΕ για κάποιους επιμέρους τύπους στήριξης θα γίνουν λιγότερο λεπτομερείς και περιοριστικοί**. Συνολικά, περισσότερα από 20 «μέτρα» και 64 «επιμέρους μέτρα» (δηλ. τύποι στήριξης) στους υφιστάμενους κανόνες θα απλοποιηθούν και θα συνδυαστούν σε οκτώ ευρείς τύπους παρεμβάσεων. Ένα πιο συγκεκριμένο παράδειγμα είναι το εξής: στην περίπτωση των επενδύσεων στον τομέα της δασοκομίας, πέντε διαφορετικές δέσμες κανόνων που διέπουν δυνητικούς δικαιούχους και επιτρεπόμενους τύπους επενδύσεων θα αντικατασταθούν από δύο πολύ σύντομες παραγράφους.

6. Η ΓΝΩΣΗ, Η ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ ΚΑΙ Η ΨΗΦΙΟΠΟΙΗΣΗ ΜΠΟΡΟΥΝ ΝΑ ΒΟΗΘΗΣΟΥΝ;

Όπως επισημαίνεται στην ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με το μέλλον των τροφίμων και της γεωργίας, η γνώση, η καινοτομία και η ψηφιοποίηση αποτελούν σημαντικά συστατικά στοιχεία κάθε σοβαρής προσπάθειας βελτίωσης των επιδόσεων της ΚΓΠ και του γεωργικού τομέα της ΕΕ, μεταξύ άλλων σε ό,τι αφορά τη μέριμνα για το περιβάλλον και την απλούστευση των μηχανισμών υλοποίησης της πολιτικής.

Καταρχάς, αυτό ισχύει σε επίπεδο **γεωργικής πρακτικής**. Η χρήση καθιερωμένης τεχνολογίας καθιστά δυνατή την παρακολούθηση των καλλιεργειών και των καιρικών συνθηκών, καθώς και την παροχή νερού και θρεπτικών συστατικών με ακρίβεια, με αποτέλεσμα τη μεγιστοποίηση των αποδόσεων, τη μείωση των επιπέδων εισροών και τη δυνατότητα απαλλαγής από τις επαχθείς αυτές εργασίες χάρη στην τεχνολογία. Η πρόοδος στον τομέα της ρομποτικής υπόσχεται σημαντική βελτίωση της αποτελεσματικότητας σε ορισμένες μορφές γεωργίας, χωρίς να αυξάνεται το περιβαλλοντικό αποτύπωμα. Ωστόσο, η επίτευξη προόδου δεν απαιτεί κατ' ανάγκην πολύπλοκη τεχνολογία ή υψηλές δαπάνες: η συνεχής διεύρυνση των ορίων της γεωργικής γνώσης, όταν κανείς εργάζεται με τη φύση, επιτυγχάνεται με εξελιγμένους μεν, αλλά ενίοτε μη δαπανηρούς τρόπους από άποψη οικονομικών και περιβαλλοντικών οφελών (π.χ. στην περίπτωση των υπό ανάπτυξη τεχνικών αγροοικολογίας). Συνολικά, χρόνο με τον χρόνο, συντελούνται σημαντικά βήματα προόδου που ανοίγουν τον δρόμο για την πιο αποδοτική χρήση των φυσικών πόρων και άλλες αμοιβαία επωφελείς εξελίξεις.

Η γνώση, η καινοτομία και η ψηφιοποίηση μπορούν, επίσης, να προάγουν την **απλούστερη υλοποίηση της ΚΓΠ**. Οι δορυφόροι και οι συναφείς τεχνολογίες που συμβάλλουν στη βελτιστοποίηση των καθημερινών εργασιών των γεωργών μπορούν, παράλληλα, να χρησιμοποιηθούν για την προειδοποίηση των γεωργών όταν πλησιάζει η προθεσμία εκτέλεσης κάποιας δραστηριότητας στο πλαίσιο του εκάστοτε καθεστώτος της ΚΓΠ (π.χ. χορτοκοπή), την αντικατάσταση των επιτόπιων ελέγχων και την προσυμπλήρωση μεγάλου μέρους των στοιχείων των αιτήσεων τους για χρηματοδότηση στο πλαίσιο της ΚΓΠ.

Στους **φραγμούς** που εμποδίζουν την ευρύτερη εφαρμογή της γνώσης, της καινοτομίας και της ψηφιοποίησης περιλαμβάνονται ο κατακερματισμός, η έλλειψη κεφαλαίων και τα χαμηλά επίπεδα κατάρτισης σε ορισμένα τμήματα του γεωργικού τομέα, καθώς και η ελλιπής ευρυζωνική κάλυψη και ο χρόνος που απαιτείται για την επικαιροποίηση των συστημάτων υλοποίησης της ΚΓΠ σε επίπεδο εθνικών και περιφερειακών διοικήσεων.

Η ΚΓΠ θα συνεχίσει να συμβάλει στην άρση αυτών των φραγμών. Μάλιστα, ορισμένοι τύποι στήριξης του πυλώνα II αποσκοπούν ρητά στην αντιμετώπισή τους (βλ. προηγούμενο τμήμα). Επιπλέον, θα εξακολουθεί να απαιτείται από τα κράτη μέλη να παρέχουν στους γεωργούς γεωργικές συμβουλευτικές υπηρεσίες —και να αναπτύξουν περαιτέρω το συγκεκριμένο εργαλείο— ενώ τα ίδια τα κράτη μέλη θα εξακολουθούν να έχουν πρόσβαση σε χρηματοδότηση «τεχνικής βοήθειας» στο πλαίσιο της ΚΓΠ με στόχο την αποτελεσματική και αποδοτική υλοποίηση της πολιτικής. Επιπλέον, το εργαλείο για τη βιωσιμότητα των γεωργικών εκμεταλλεύσεων για τα θρεπτικά συστατικά, που θα τεθεί στη διάθεση των γεωργών από τα κράτη μέλη (βλ. σελ. 5) προσφέρει σημαντικές δυνατότητες. Οι δυνατότητες αυτές δεν αφορούν μόνο τις γεωργικές διαδικασίες αυτές καθαυτές, αλλά και διοικητικά καθήκοντα, όπως η υποβολή αιτήσεων ενίσχυσης και η διασφάλιση της συμμόρφωσης με τα πρότυπα και τις απαιτήσεις κ.λπ. Το εργαλείο θα συμβάλει, επίσης, στην άμεση επικοινωνία μεταξύ γεωργών, συμβουλευτικών υπηρεσιών, δημόσιων αρχών και ιδιωτικών εταιρειών.

Ωστόσο, **η ΚΓΠ δεν αποτελεί, ασφαλώς, τη μοναδική πηγή βοήθειας** για την αντιμετώπιση των δυσχερειών που περιγράφονται παραπάνω: σημαντικό ρόλο μπορεί να διαδραματίσει ένα ευρύ φάσμα άλλων πολιτικών και πρωτοβουλιών της ΕΕ (π.χ. πολιτικές για την έρευνα και περιφερειακές πολιτικές, καθώς και δραστηριότητες που χρηματοδοτούνται από άλλες πηγές της ΕΕ στους τομείς της ψηφιοποίησης και της ανάπτυξης δορυφορικών πόρων). Επιπλέον, ο ιδιωτικός τομέας θα συνεχίσει να εφευρίσκει και να συνεισφέρει λύσεις, συχνά ανεξάρτητα από τη δημόσια στήριξη.

ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΒΑΣΙΚΩΝ ΠΤΥΧΩΝ ΤΩΝ «ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ» ΤΟΥ ΠΥΛΩΝΑ Ι ΤΗΣ ΚΓΠ ΚΑΙ ΤΩΝ «ΓΕΩΡΓΟ-ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟ-ΚΛΙΜΑΤΙΚΩΝ ΔΕΣΜΕΥΣΕΩΝ» ΤΟΥ ΠΥΛΩΝΑ ΙΙ ΤΗΣ ΚΓΠ

Οικολογικά προγράμματα

Γεωργο-περιβαλλοντικο-κλιματικές δεσμεύσεις

Πηγή χρηματοδότησης	Προϋπολογισμός πυλώνα Ι – χωρίς συγχρηματοδότηση από τα κράτη μέλη	Προϋπολογισμός πυλώνα ΙΙ – με συγχρηματοδότηση από τα κράτη μέλη
Πιθανοί δικαιούχοι	Γεωργοί	Γεωργοί, άλλοι διαχειριστές γης (π.χ. περιβαλλοντικές ΜΚΟ)
Σύνδεση των ενισχύσεων με τη γη	Ενίσχυση ανά εκτάριο Οι σχετικές εκτάσεις πρέπει να είναι επιλέξιμες για άμεσες ενισχύσεις ⁶	Ενίσχυση ανά εκτάριο Οι σχετικές εκτάσεις δεν χρειάζεται να είναι επιλέξιμες για άμεσες ενισχύσεις
Υποχρεωτικός/προαιρετικός χαρακτήρας;	Τα κράτη μέλη πρέπει να κάνουν σχετική πρόβλεψη Η συμμετοχή είναι προαιρετική για τους γεωργούς	Τα κράτη μέλη πρέπει να κάνουν σχετική πρόβλεψη Η συμμετοχή είναι προαιρετική για τους γεωργούς και άλλους δυνητικούς δικαιούχους
Φύση των δεσμεύσεων	Σε ετήσια βάση (δηλ. «ένα έτος τη φορά»)	Πολυετείς συμβάσεις (συνήθως 5-7 ετών)
Υπολογισμός πριμοδοτήσεων	Αποζημίωση για επιπλέον δαπάνες / απώλειες εισοδήματος που προκύπτουν από τις σχετικές δεσμεύσεις, Ή Πρόσθετη ενίσχυση επί της βασικής εισοδηματικής στήριξης (χωρίς ειδικούς κανόνες ως προς το ύψος της πριμοδότησης)	Αποζημίωση για επιπλέον δαπάνες / απώλειες εισοδήματος που προκύπτουν από τις σχετικές δεσμεύσεις

⁶ Οι άμεσες ενισχύσεις είναι μια ομάδα τύπων στρεμματικών ενισχύσεων για γεωργούς που χορηγούνται μέσω του πυλώνα Ι της ΚΓΠ (συμπεριλαμβανομένων μερικών μορφών εισοδηματικής στήριξης και των οικολογικών προγραμμάτων).

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΑ 1-3: ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΑΝΑ ΕΙΔΙΚΟ ΣΤΟΧΟ ΤΗΣ ΚΓΠ

Στα διαγράμματα των σελίδων 14-16 παρουσιάζονται βασικά **υποθετικά** παραδείγματα τρόπων με τους οποίους ένα κράτος μέλος μπορεί να αποφασίσει να χρησιμοποιεί στοιχεία της μελλοντικής πράσινης αρχιτεκτονικής της ΚΓΠ κατά την κατάρτιση του οικείου στρατηγικού σχεδίου της ΚΓΠ.

Τα τρία παραδείγματα δείχνουν την ανταπόκριση του κράτους μέλους στους τρεις ειδικούς στόχους της ΚΓΠ που σχετίζονται με το περιβάλλον και κλίμα (βλ. σελ. 3). Στην περίπτωση του δεύτερου από τους στόχους αυτούς (αποδοτική χρήση των φυσικών πόρων), το σχετικό παράδειγμα καλύπτει μόνο ζητήματα που σχετίζονται με τα ύδατα.

Σε κάθε παράδειγμα, το κράτος μέλος προσδιορίζει τις ανάγκες του ως προς τον υπό εξέταση στόχο (καθώς και ως προς τη σχετική νομοθεσία της ΕΕ για το περιβάλλον και το κλίμα). Εν συνεχεία σχεδιάζει μια γενική μέθοδο για την κάλυψη αυτών των αναγκών και μετουσιώνει αυτή τη μέθοδο σε:

- μια προσέγγιση για την εφαρμογή των σχετικών πτυχών του συστήματος αιρεσιμότητας,
- ένα ή περισσότερα οικολογικά προγράμματα του πυλώνα I,
- στήριξη του πυλώνα II για δεσμεύσεις διαχείρισης που σχετίζονται με το περιβάλλον/κλίμα.

Δεδομένου του απλοποιημένου χαρακτήρα του, καθένα από τα παραδείγματα αυτά παρουσιάζει περιορισμένο αριθμό τύπων στήριξης και δεν περιλαμβάνει στήριξη για σχετικές επενδύσεις, ανάπτυξη γνώσεων, καινοτομία κ.λπ.

Σε κάθε παράδειγμα προσδιορίζονται επίσης τα πεδία στα οποία οι αποφάσεις λαμβάνονται από το κράτος μέλος. Εντός του πλαισίου της αιρεσιμότητας, των οικολογικών προγραμμάτων και της στήριξης για δεσμεύσεις περιβαλλοντικής/κλιματικής διαχείρισης: **όλα όσα παρατίθενται με πλάγιους χαρακτήρες ορίζονται στους κανόνες της ΚΓΠ σε επίπεδο ΕΕ· όλα όσα παρατίθενται με όρθιους χαρακτήρες αντιπροσωπεύουν αποφάσεις των κρατών μελών.** (Λόγου χάρη, στο πρώτο παράδειγμα και όσον αφορά το πρότυπο ΚΓΠΚ 2, οι κανόνες της ΚΓΠ ορίζουν ότι το κράτος μέλος πρέπει να μεριμνά για «κατάλληλη προστασία των υγροτόπων και τυρφώνων». Το κράτος μέλος αποφασίζει να το πράξει απαγορεύοντας, στην επικράτειά του, τις αποξηράνσεις υγροτόπων και τυρφώνων που χαρακτηρίζει ως περιβαλλοντικά «ευαίσθητους».)

ΣΗΜ. Τα παραδείγματα αυτά σκοπό έχουν μόνο να καταδείξουν ποιες είναι οι αρχές και δεν αποτελούν «συστάσεις» προς τα κράτη μέλη. Το ποιο θα είναι το κατάλληλο περιεχόμενο για το εκάστοτε σχέδιο ΚΓΠ —που θα εμφανίζει κατάλληλο επίπεδο φιλοδοξίας όσον αφορά το περιβάλλον και το κλίμα—θα εξαρτάται από τις συνθήκες στο οικείο κράτος μέλος.

ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ

Υποθετικό παράδειγμα εφαρμογής σε επίπεδο κράτους μέλους

1.

ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

Συμβολή στον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής και στην προσαρμογή σε αυτήν, καθώς και στη βιώσιμη ενέργεια

2.

ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΑΕΑ, ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΑΝΑΓΚΩΝ ΚΑΙ ΣΥΝΔΕΣΗ ΜΕ ΤΗΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΤΗΣ ΕΕ

Βασικές διαπιστώσεις: ανάγκη διατήρησης αποθεμάτων οργανικού άνθρακα σε ορισμένα σημεία ειδικού ενδιαφέροντος, όπως σε υγρά τοπους και τυρφώνες, καθώς και αύξησης της ανθεκτικότητας ορισμένων συστημάτων καλλιέργειας που εξαρτώνται από άρδευση

3.

ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΤΗΣ ΚΓΠ ΜΕΣΩ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΠΡΑΣΙΝΗΣ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ

Μέσω της ανάπτυξης επιλογών στήριξης, π.χ. που ανταμείβουν τη διατήρηση της γεωργίας σε αρδευόμενες εκτάσεις και συνδράμουν τη μετάβαση σε επιλογές καλλιέργειας που απαιτούν λιγότερη άρδευση

ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Διατήρηση φιλικής προς το κλίμα γεωργίας σε τυρφώνες

Εφαρμογή τεχνικών καλλιέργειας ελωδών εκτάσεων
(καλλιέργεια σε αρδευόμενες εκτάσεις χωρίς καθόλου ή με ελάχιστη αποστράγγιση)

ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Συνδρομή στη στροφή των συστημάτων αρδευόμενων αροτραίων καλλιέργειών προς μια πιο αποδοτική προσέγγιση ως προς τη χρήση των υδάτινων πόρων σε ορισμένες ευαίσθητες περιοχές

Μειωμένη χρήση νερού:

Υποκατάσταση του αρδευόμενου αραβοσίτου από καλλιέργειες που απαιτούν λιγότερη άρδευση, π.χ. αρδευόμενο σόργο

Μερική υποκατάσταση διαφόρων αρδευόμενων καλλιέργειών από μη αρδευόμενες καλλιέργειες: στο 80 % των εκτάσεων αν η αρδευόμενη καλλιέργεια είναι αραβόσιτος, στο 65 % αν είναι βαμβάκι, στο 70 % αν είναι μηδική

Διασφάλιση ελάχιστου επιπέδου προστασίας
Βασικές υποχρεώσεις που σχετίζονται άμεσα με θέματα του κλίματος...

ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΕΚΠΟΜΠΩΝ ΑΕΡΙΩΝ ΤΟΥ ΘΕΡΜΟΚΗΠΙΟΥ (ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ):

(ΚΓΠΚ 1): Διατήρηση των μόνιμων βοσκοτόπων βάσει της αναλογίας των μόνιμων βοσκοτόπων σε σχέση με τη γεωργική έκταση, καθορισμός σε περιφερειακό επίπεδο

(ΚΓΠΚ 2): Κατάλληλη προστασία υγρατόπων και τυρφώνων μέσω της απαγόρευσης της αποξήρασης για εναλλακτικές χρήσεις γης σε περιοχές που έχουν χαρακτηριστεί ευαίσθητες

(ΚΓΠΚ 3): Απαγόρευση της καύσης υπολειμμάτων καλλιέργειας, εκτός αν γίνεται για λόγους φυτοπροστασίας

ΕΝΙΣΧΥΜΕΝΗ ΑΙΡΕΣΙΜΟΤΗΤΑ
Υποχρεωτικά για τους γεωργούς

ΥΔΑΤΑ

Υποθετικό παράδειγμα εφαρμογής σε επίπεδο κράτους μέλους

1.

ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

Πρώτωση της βιώσιμης ανάπτυξης και της αποτελεσματικής διαχείρισης των φυσικών πόρων, όπως το νερό, το έδαφος και ο αέρας

2.

ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΑΕΑ, ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΑΝΑΓΚΩΝ ΚΑΙ ΣΥΝΔΕΣΗ ΜΕ ΤΗΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΤΗΣ ΕΕ

Βασικές διαπιστώσεις: ανάγκη βελτίωσης της ποιότητας των υδάτων σε ορισμένες περιοχές λεκάνης απορροής ποταμών μέσω μείωσης της χρήσης θρεπτικών συστατικών και προϊόντων φυτοπροστασίας σε συστήματα αροτραίων καλλιεργειών

3.

ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΤΗΣ ΚΓΠ ΜΕΣΩ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΠΡΑΣΙΝΗΣ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ

Μέσω της ανάπτυξης επιλογών στήριξης, π.χ. στο πλαίσιο καθεστώτων κλιμακωτής στήριξης που ενθαρρύνουν τη στροφή σε επίπεδο συστημάτων από συστήματα εντατικών αροτραίων καλλιεργειών προς συστήματα που εξοικονομούν τις εισροές

Πυλώνας II
Προαιρετικά για τους γεωργούς

Πυλώνας I
Προαιρετικά για τους γεωργούς

ΕΝΙΣΧΥΜΕΝΗ ΑΙΡΕΣΙΜΟΤΗΤΑ
Υποχρεωτικά για τους γεωργούς

ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Συνδρομή στη στροφή των συστημάτων αροτραίων καλλιεργειών προς μια προσέγγιση εξοικονόμησης εισροών σε ορισμένες περιοχές βάσει της οδηγίας-πλαίσιου για τα ύδατα

Περιορισμός χρήσης (και απορροής) θρεπτικών συστατικών: κατά μέγ. 13 kg αζωτούχα, 40 kg φωσφορικά και 40 kg καλιούχα ανά εκτάριο γεωργικής γης ανά έτος

Μειωμένη χρήση φυτοφαρμάκων: χρήση κατά μέγ. 3 δόσεων αναφοράς φυτοπροστατευτικών προϊόντων ανά εκτάριο στη διάρκεια μιας καλλιεργητικής περιόδου

ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Αναγνώριση πρακτικών φιλικών προς το περιβάλλον

Περιορισμός απορροής θρεπτικών συστατικών: δημιουργία φυτοκάλυψης πριν από τις επόμενες ανοιξιάτικες καλλιέργειες έως 1/10/N

→ Διασφάλιση ελάχιστου επιπέδου προστασίας βασικές υποχρεώσεις που σχετίζονται άμεσα με θέματα του κλίματος...

ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΘΡΕΠΤΙΚΩΝ ΣΥΣΤΑΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΠΟΡΡΟΗΣ ΑΝΟΡΓΑΝΩΝ ΣΥΣΤΑΤΙΚΩΝ (ΥΔΑΤΑ):

(ΚΑΔ 1):
Οδηγία-πλαίσιο για τα ύδατα

(ΚΑΔ 2):
Οδηγία για τη νιτρορύπανση

(ΚΓΠΚ 4):
Δημιουργία ζωνών ανάσχεσης πλάτους 5 m κατά μήκος υδατορευμάτων

(ΚΓΠΚ 5):
Χρήση εργαλείου για τη βιωσιμότητα των γεωργικών εκμεταλλεύσεων για τα θρεπτικά συστατικά, το οποίο θα παρέχει πρόσθετες υπηρεσίες για βιώσιμη διαχείριση των καλλιεργειών (νερό, φυτοφάρμακα, μικροθρεπτικά συστατικά)

ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑ

Υποθετικό παράδειγμα εφαρμογής σε επίπεδο κράτους μέλους

1.

ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

Συμβολή στην προστασία της βιοποικιλότητας, ενίσχυση των υπηρεσιών οικοσυστήματος και διατήρηση οικολογικών και φυσικών τοπίων

2.

ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΑΕΑ, ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΑΝΑΓΚΩΝ ΚΑΙ ΣΥΝΔΕΣΗ ΜΕ ΤΗΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΤΗΣ ΕΕ

Βασικές διαπιστώσεις: ανάγκη να αυξηθεί η βιοποικιλότητα στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις μέσω της αύξησης της πυκνότητας των χαρακτηριστικών του τοπίου εντός και κατά μήκος αγροτεμαχίων και της βελτίωσης της διαχείρισής τους

3.

ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΤΗΣ ΚΓΠ ΜΕΣΩ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΠΡΑΣΙΝΗΣ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ

Μέσω της ανάπτυξης επιλογών στήριξης, π.χ. στο πλαίσιο καθεστώτων κλιμακωτής στήριξης, τα οποία: ενθαρρύνουν τους γεωργούς να αυξάνουν προοδευτικά τις εκτάσεις γης που διατίθενται για χαρακτηριστικά φιλικά προς τη βιοποικιλότητα και αποζημιώνουν τους γεωργούς για την κατάλληλη διαχείριση αυτών των χαρακτηριστικών

ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ II

Στήριξη της παρουσίας ακόμη μεγαλύτερης πυκνότητας

Κατ' ελάχιστο 10 %

των γεωργικών εκτάσεων διατίθεται για φυτικούς φράκτες, δεντροστοιχίες, πρεμνοφυή δάση, μικρές λίμνες ή εκτάσεις σε αγρανάπαυση

ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ I

Στήριξη της παρουσίας ακόμη μεγαλύτερης πυκνότητας χαρακτηριστικών τοπίου

Κατ' ελάχιστο 7 %

των γεωργικών εκτάσεων διατίθεται για φυτικούς φράκτες, δεντροστοιχίες, πρεμνοφυή δάση, μικρές λίμνες ή εκτάσεις σε αγρανάπαυση

ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ

Στήριξη της κατάλληλης διαχείρισης χαρακτηριστικών τοπίου

Δημιουργία ζωνών ανάσχεσης

περιμετρικά ή κατά μήκος

χαρακτηριστικών του τοπίου:

απαγόρευση της χρήσης λιπασμάτων και φυτοφαρμάκων εντός ζώνης δύο μέτρων

Διαχείριση χαρακτηριστικών του τοπίου

Διασφάλιση ελάχιστου επιπέδου προστασίας βασικές υποχρεώσεις που σχετίζονται άμεσα με θέματα του

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΩΝ ΤΟΥ ΤΟΠΙΟΥ ΚΑΙ ΟΙΚΟΤΟΠΩΝ (ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑ):

(ΚΑΔ 3):

Οδηγία για τα πτηνά

(ΚΑΔ 4):

Οδηγία για τους οικοτόπους

(ΚΓΠΚ 9):

- Διατήρηση προστατευόμενων φυτικών φρακτών, δεντροστοιχιών, πρεμνοφυών δασών και μικρών λιμνών
- Κατ' ελάχιστο 5 % των γεωργικών εκτάσεων διατίθεται για φυτικούς φράκτες, δεντροστοιχίες, πρεμνοφυή δάση, μικρές λίμνες ή εκτάσεις σε αγρανάπαυση
- Απαγόρευση της κοπής φυτικών φρακτών και δένδρων κατά την περίοδο αναπαραγωγής και εξάρτησης των πτηνών: από 1/4/Ν έως 1/7/Ν

(ΚΓΠΚ 10):

Απαγόρευση της μετατροπής ή άρσης όλων των μόνιμων βοσκοτόπων σε περιοχές του δικτύου Natura 2000

ΕΝΙΣΧΥΜΕΝΗ ΑΙΡΕΣΙΜΟΤΗΤΑ
Υποχρεωτικά για τους γεωργούς

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΑ 4-6: ΣΚΕΨΕΙΣ ΣΕ ΠΡΑΚΤΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ ΚΑΙ «Η ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΛΕΞΗ...»

Διαγράμματα 4-6: σκέψεις σε πρακτικό επίπεδο, και «η τελευταία λέξη...»

Στα διαγράμματα 4-6 παρουσιάζονται περαιτέρω χρήσιμα παραδείγματα.

Στο διάγραμμα 4 (σ. 18) παρατίθενται σκέψεις για τη μελλοντική στήριξη της ΚΓΠ σε ευρύτερο πλαίσιο, μέσω της παρουσίασης ενός παραδείγματος που ανέπτυξαν ενδιαφερόμενοι του γεωργικού και του περιβαλλοντικού τομέα στη διάρκεια δύο συζητήσεων στρογγυλής τραπέζης με θέμα την πράσινη αρχιτεκτονική της ΚΓΠ. Οι συμμετέχοντες σε αυτές τις εκδηλώσεις —τις οποίες οργάνωσαν η ΓΔ AGRI και η Διεθνής Ένωση για τη Διατήρηση της Φύσης (IUCN) τον Νοέμβριο και τον Δεκέμβριο του 2018— διερεύνησαν τη δυναμική συμβολή των νομοθετικών προτάσεων της ΚΓΠ στην επίτευξη περιβαλλοντικών στόχων, καθώς και στην ευρύτερη βιωσιμότητα της γεωργίας. Στο συγκεκριμένο παράδειγμα, οι συμμετέχοντες εξέτασαν τρόπους που θα βοηθήσουν τους γεωργούς να αυξήσουν ταυτόχρονα τόσο τα περιβαλλοντικά πρότυπα όσο και τα κέρδη τους —μέσω της παραγωγής και εμπορικής διάθεσης προϊόντων τα οποία οι καταναλωτές θα μπορούν να αναγνωρίζουν (με διάφορους τρόπους) ως προερχόμενα από γεωργία φιλική προς το περιβάλλον. Το συγκεκριμένο παράδειγμα τροφίμων που προέρχεται από γεωργία φιλική προς τα πουλιά και τα έντομα είναι ένα μόνο μεταξύ των πολλών που πρότειναν οι ενδιαφερόμενοι (μεταξύ των παραδειγμάτων αυτών ήταν και πιο ολοκληρωμένες προσεγγίσεις της προώθησης προϊόντων φιλικών προς το περιβάλλον). Στο διάγραμμα παρουσιάζονται μερικές από τις διαδικασίες, τις εργασίες, τις τεχνολογίες κ.λπ. που μπορεί να σχετίζονται με την παραγωγή και πώληση των προϊόντων αυτών. Όπως αναφέρεται στο διάγραμμα, διάφοροι τύποι στήριξης μέσω της ΚΓΠ μπορούν δυναμικά να διαδραματίζουν ρόλο, ακόμη κι αν η χρηματοδότηση μέσω της ΚΓΠ δεν αποτελεί τη μοναδική επιλογή.

Στα διαγράμματα 5 (σ. 19) **και 6** (σ. 20) παρατίθενται τα εξής:

- σύνοψη των κυριότερων βελτιώσεων που θα επιφέρει στην μέριμνα για το περιβάλλον και το κλίμα η πολιτική μετά το 2020.
- παράδειγμα της απλούστευσης που εξασφαλίζεται (σε σύγκριση με τους κανόνες για τη διαφοροποίηση των καλλιεργειών, στο πλαίσιο του υφιστάμενου συστήματος «οικολογικού προσανατολισμού», καθώς και για την αμειψισπορά, στο πλαίσιο της νέας προσέγγισης της αειεπιμότητας).

Τα διαγράμματα αποτελούν τον επίλογο στο παρόν επεξηγηματικό έγγραφο αλλά, όπως είναι φυσικό, σε καμία περίπτωση δεν είναι η «τελευταία λέξη» στον πλούσιο διάλογο που βρίσκεται σε εξέλιξη σχετικά με την ΚΓΠ, το περιβάλλον και το κλίμα, και την απλούστευση.

«ΣΚΕΨΕΙΣ ΣΕ ΠΡΑΚΤΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ»

Αμοιβαία επωφελής
για την οικονομία και το περιβάλλον

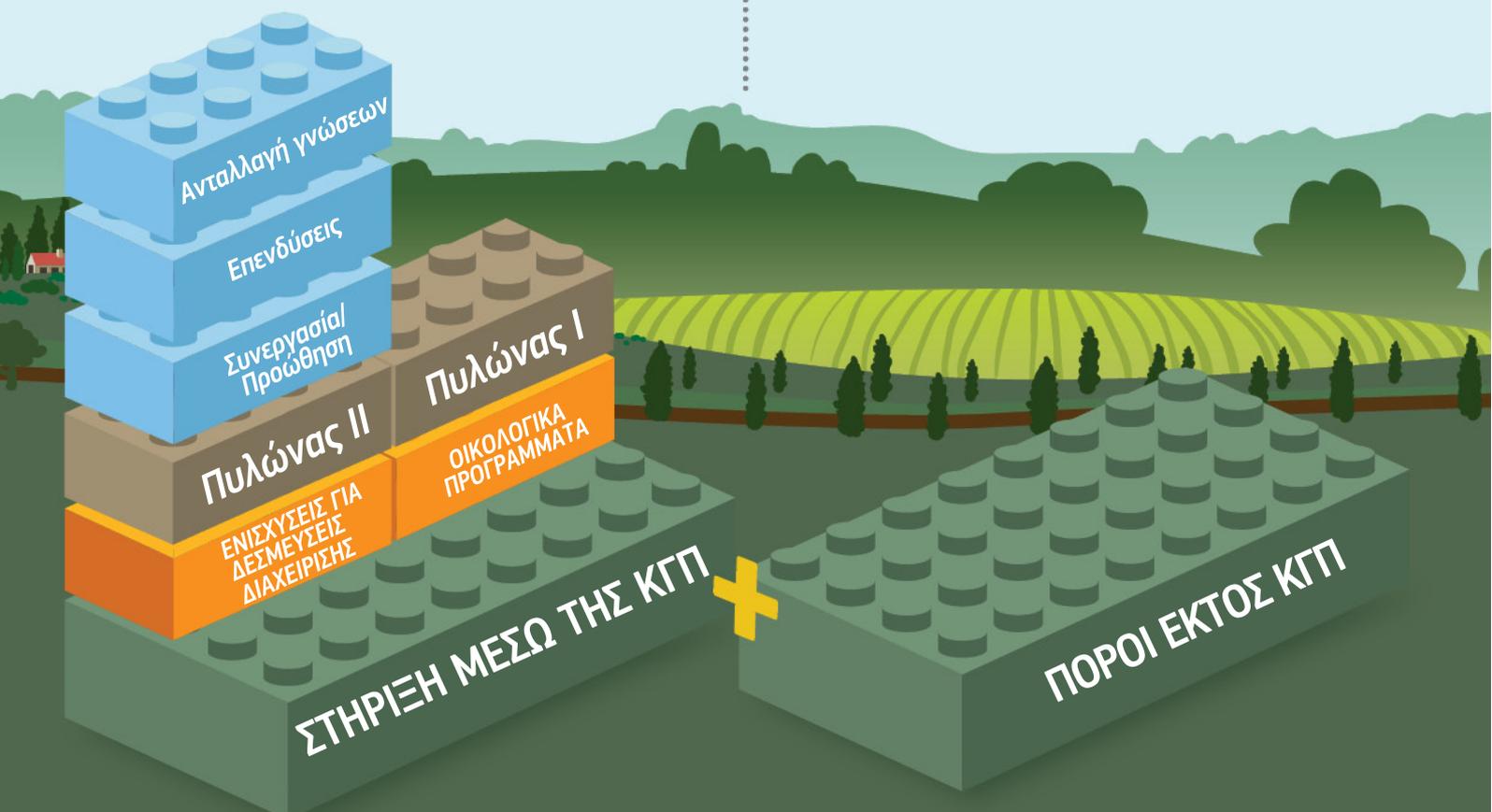
ΠΩΛΗΣΗ ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
π.χ. από τη φιλική προς τα πουλιά και τα έντομα γεωργία

Μετάβαση στα
αναγκαία
περιβαλλοντικά
πρότυπα και
διατήρησή
τους

Ανάπτυξη/
διαχείριση
συστημάτων
σήμανσης

Χρήση
τεχνολογίας, π.χ.
- αλυσίδα συστοιχιών
- κωδικοί QR
- διαδικτυακές
προσεγγίσεις

Εξασφάλιση της
αγοραίας αξίας
- Απευθείας πώληση
- Ομάδες γεωργών
- Προώθηση
- Χρήση μεσιτών
- (Δημόσιες συμβάσεις)

Πώς η νέα ΚΓΠ θα βελτιώσει τις περιβαλλοντικές και κλιματικές επιδόσεις της...

ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΗ ΣΥΝΕΠΕΙΑ ΜΕ ΤΗΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

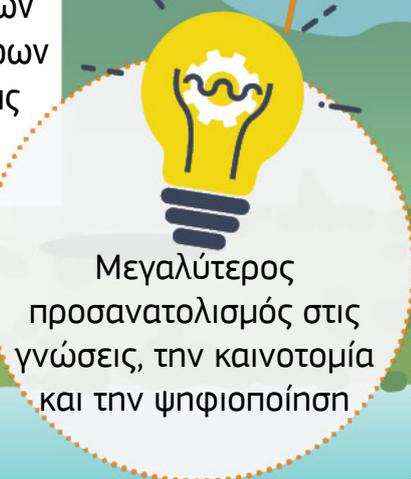
ΔΙΕΥΡΥΜΕΝΗ ΕΡΓΑΛΕΙΟΘΗΚΗ

Δημιουργία συνεργειών και εξασφάλιση περιβαλλοντικών αποτελεσμάτων

Διαμόρφωση της σωστής αναλογίας προαιρετικών και υποχρεωτικών μέτρων προσαρμοσμένων στις τοπικές συνθήκες

...και παράλληλα θα απλουστεύσει τους κανόνες και τις διαδικασίες για τους γεωργούς και τη διοίκηση

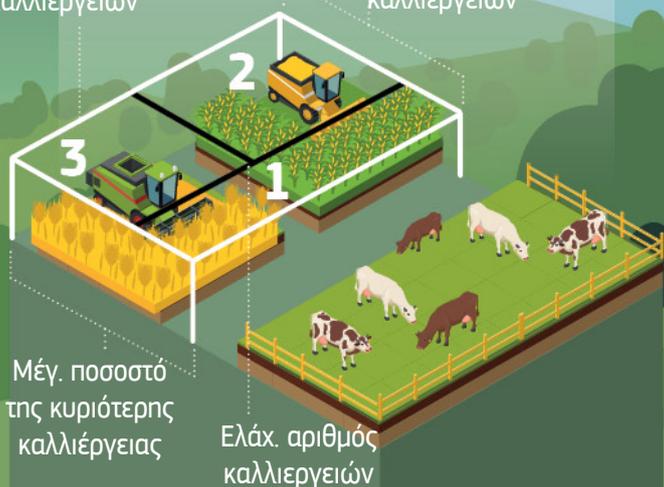
ΣΗΜΕΡΙΝΗ ΚΓΠ

Διαφοροποίηση καλλιεργειών βάσει του υφιστάμενου συστήματος **οικολογικού προσανατολισμού** (όλα τα κριτήρια καθορίζονται σε επίπεδο **ΕΕ**)

- ✓ Καθορισμός καλλιεργειών βάσει της βοτανικής ταξινόμησης (νένος)
- ✓ Μεταξύ 10 και 30 εκταρίων: τουλάχιστον 2 καλλιέργειες
- ✓ Πέραν των 30 εκταρίων: τουλάχιστον 3 καλλιέργειες
- ✓ Μέγιστο ποσοστό της κυριότερης καλλιέργειας: 75 %
- ✓ Μέγιστο ποσοστό των δύο κυριότερων καλλιεργειών: 95 %

Μέγ. ποσοστό των 2 κυριότερων καλλιεργειών

Καθορισμός καλλιεργειών

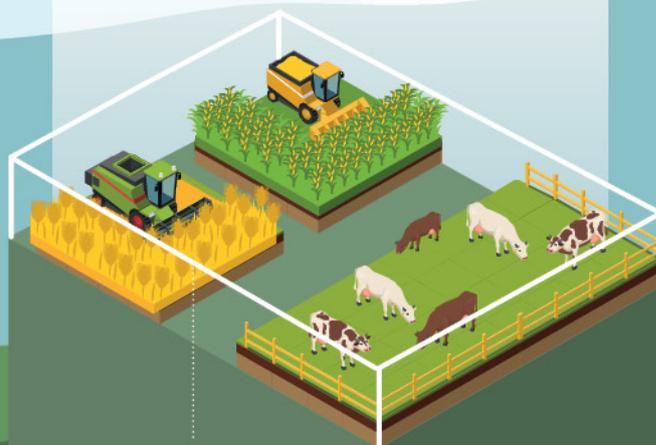

απλούστευση

ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΗ ΚΓΠ

Αμειψισπορά στο πλαίσιο του μελλοντικού συστήματος **αιρεσιμότητας** (όλα τα κριτήρια καθορίζονται σε **εθνικό** ή **περιφερειακό** επίπεδο)

- ✓ Αμειψισπορά βάσει των αναγκών

Επαφίεται στο κράτος μέλος να καθορίζει τα ειδικά κριτήρια για την εκπλήρωση του στόχου της αμειψισποράς λαμβάνοντας υπόψη τις τοπικές συνθήκες

ΔΗΛΩΣΗ ΑΠΟΠΟΙΗΣΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ:

Η παρούσα δημοσίευση δεν αντικατοπτρίζει υποχρεωτικά την επίσημη γνώμη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Στοιχεία επικοινωνίας: ΓΔ Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης

https://ec.europa.eu/info/food-farming-fisheries/key-policies/common-agricultural-policy/future-cap_el

© Ευρωπαϊκή Ένωση, 2019 - Επιτρέπεται η αναπαραγωγή με αναφορά της πηγής.